

Tilinpäätöstiedote 2015

RAISIO OYJ

RAISIO OYJ:N TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2015
Tammi-joulukuu 2015 ilman kertaluonteisia eriä

- Konsernin liike-tulos ilman kertaeriä parani 48 %:lla ja oli 51,7 miljoonaa euroa (34,8 milj. euroa vuonna 2014), mikä on 9,9 % (7,0 %) liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön liike-tulos ilman kertaeriä oli 55,4 miljoonaa euroa (35,9 milj. euroa), mikä on 14,4 % (11,7) % liikevaihdosta.
- Raisioagron liike-tulos ilman kertaeriä oli 2,8 miljoonaa euroa (3,4 milj. euroa).
- Konsernin liikevaihto oli 521,2 miljoonaa euroa (493,9 milj. euroa).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 65,0 miljoonaa euroa (26,2 milj. euroa).
- Hallituksen osinkoesitys on 0,16 euroa (0,14 euroa) osakkeelta, +14 %.

Loka-joulukuu 2015 ilman kertaluonteisia eriä

- Konsernin liike-tulos ilman kertaeriä oli 12,0 miljoonaa euroa (8,9 milj. euroa Q4/2014), mikä on 9,8 % (7,6 %) liikevaihdosta.
- Brändit-yksikön liike-tulos ilman kertaeriä oli 13,9 miljoonaa euroa (10,6 milj. euroa), mikä on 14,3 % (12,5 %) liikevaihdosta.
- Raisioagron liike-tulos ilman kertaeriä oli 0,0 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa).
- Konsernin liikevaihto oli 122,7 miljoonaa euroa (117,8 milj. euroa).

Raisio-konsernin keskeiset tunnusluvut

		Q4/ 2015	Q4/ 2014	Q3/ 2015	Q2/ 2015	Q1/ 2015	2015	2014
Tulos								
Liikevaihto	M€	122,7	117,8	134,5	141,5	122,5	521,2	493,9
Liikevaihdon muutos	%	4,2	-10,2	5,9	6,8	5,0	5,5	-11,4
Liike-tulos	M€	5,7	-7,2	16,0	11,1	9,6	42,4	6,9
Liike-tulos ilman kertaeriä	M€	12,0	8,9	16,0	14,0	9,6	51,7	34,8
Liike-tulos ilman kertaeriä	%	9,8	7,6	11,9	9,9	7,9	9,9	7,0
Poistot ja arvonalennukset	M€	7,1	15,4	3,5	6,9	3,6	21,1	32,9
Poistot ja arvonalennukset ilman kertaeriä	M€	3,5	3,4	3,5	5,9	3,6	16,5	14,6
Käyttökate (EBITDA)	M€	12,8	8,3	19,5	18,0	13,2	63,6	39,8
Käyttökate (EBITDA) ilman kertaeriä	M€	15,4	12,3	19,5	20,0	13,2	68,1	49,5
Rahoituserät	M€	-1,0	-1,0	-0,7	-0,4	-0,5	-2,5	-1,5
Tulos/osake (EPS)	€	0,04	-0,04	0,08	0,05	0,05	0,22	0,04
Tulos/osake (EPS) ilman kertaeriä	€	0,06	0,05	0,08	0,07	0,05	0,26	0,18
Tase								
Omavaraisuusaste	%	-	-	-	-	-	62,3	60,2
Nettovelkaantumisaste	%	-	-	-	-	-	12,1	22,2
Korollinen netto-rahoitusvelka	M€	-	-	-	-	-	42,2	72,2
Oma pääoma/osake	€	-	-	-	-	-	2,23	2,07
Osinko/osake	€	-	-	-	-	-	0,16*	0,14
Investoinnit**	M€	3,3	90,7	2,6	3,0	2,1	11,0	104,9

* Hallituksen esitys yhtiökokoukselle

** Sisältää yritysostot

Tilinpäätöstiedotteen tekstiosassa vertailuluvut on esitetty suluissa. Tilinpäätöstiedotetta ei ole tilintarkastettu.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS VUODESTA 2015

”Raisio teki 51,7 miljoonan euron liiketuloksen ilman kertaeriä vuonna 2015. Samalla koko konsernin liikevoittoprosentti ilman kertaeriä nousi 9,9 prosenttiin. Liikevoitto parani lähes 17 miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti lähes kolme prosenttiyksikköä, mikä on vahva suoritus vaikeassa markkinatilanteessa.

Hyvä tulos yhdessä tehokkaan nettokäyttöpääoman hallinnan kanssa varmistivat 65 miljoonan euron operatiivisen kassavirran.

Raision tulosparannuksen merkittävin tekijä oli vuoden 2014 marraskuussa ostettu Benecol-kuluttajatuoteliiketoiminta Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa. Raisio kasvatti Benecol-tuotteiden suurimmalla markkina-alueella Isossa-Britanniassa markkinointipanostuksia suunnitelmansa mukaan, minkä myötä Benecol-tuotteiden myynti kääntyi orgaaniseen kasvuun. Kasvun ennakoitaan jatkuvan tänäkin vuonna.

Benemilk sai vuoden 2015 lopussa ensimmäisen Primafat-tilauksen, jonka myötä sen operatiivinen liiketoiminta on lähtenyt käyntiin. Myös ensimmäiset patentit saatiin vuonna 2015.”

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Raision raportoivat yksiköt ovat Brändit ja Raisioagro.

Brändit-yksikköön kuuluvat Välipalat, Benecol, Benemilk ja Makeiset. Välipalat-liiketoiminnan markkina-alueet ovat Iso-Britannia, Pohjois-Eurooppa ja Itä-Eurooppa. Benecol-liiketoiminta sisältää Benecol-ainesosan myynnin lisenssipartnereille sekä Benecol-kuluttajatuotteiden myynnin kotimarkkinoilla. Benecol-kuluttajatuotteiden myynti Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa sisältyy Benecolin lukuihin 19.11.2014 alkaen. Benemilk-liiketoiminta sisältää innovaation kansainvälisen kaupallistamisen ja suojaamisen eli Benemilk Oy:n toiminnan. Makeisiin kuuluvat Ison-Britannian ja Tšekin toiminnot.

Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa. Osana Raisioagron toiminnan uudelleenjärjestelyä lopetettiin syyskuun 2014 lopussa sian- ja siipikarjanrehujen valmistus. Kasviöljyliiketoiminta lopetettiin marraskuun 2014 alussa.

Katsauksen luvut ovat keskenään vertailukelpoisia. Sulkeissa olevat luvut viittaavat vastaavaan ajankohtaan tai -jaksoon vuotta aiemmin, ellei toisin ole mainittu.

TALOUDELLINEN KATSAUS LOKA-JOULUKUULTA 2015

LIKEVAIHTO

Raisio-konsernin liikevaihto oli 122,7 (117,8) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 97,6 (84,5), Raisioagron 28,3 (35,6) ja muiden toimintojen 0,2 (0,3) miljoonaa euroa.

TULOS

Raisio-konsernin liiketulos oli 5,7 (-7,2) ja ilman kertaeriä 12,0 (8,9) miljoonaa euroa, mikä on 4,7 (-6,1) ja ilman kertaeriä 9,8 (7,6) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön liiketulos oli 6,9 (-3,3) ja ilman kertaeriä 13,9 (10,6) miljoonaa euroa, Raisioagron -0,4 (-2,4) ja ilman kertaeriä 0,0 (0,0). Muiden toimintojen liiketulos oli -0,8 (-1,4) ja ilman kertaeriä -1,9 (-1,6) miljoonaa euroa. Liiketulokseen vaikuttavat kertaerät on eritelty hallituksen toimintakertomuksessa olevassa taulukossa otsikolla Kertaerät.

Valuuttakursseilla oli selvä positiivinen vaikutus Raision Brändit-yksikön liikevaihtoon ja liiketulokseen myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset, jotka on tuloslaskelmassa jaettu toiminnoille, olivat 7,1 (15,4) ja ilman kertaeriä 3,5 (3,4) miljoonaa euroa.

Konsernin rahoituserät olivat -1,0 (-1,0) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos ennen veroja oli 4,8 (-8,1) ja ilman kertaeriä 11,0 (8,0) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos verojen jälkeen oli 6,8 (-5,5) ja ilman kertaeriä 9,6 (7,3) miljoonaa euroa. Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,04 (-0,04) ja ilman kertaeriä 0,06 (0,05) euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat 3,3 (90,7 ja ilman yritysostoa 3,7) miljoonaa euroa, mikä on 2,7 (3,1 ja yritysosto mukaan lukien 76,9) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön investoinnit olivat 2,7 (90,2 ja ilman yritysostoa 3,2), Raisioagron 0,2 (0,2) ja muiden toimintojen 0,5 (0,3) miljoonaa euroa.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

BRÄNDIT-YKSIKKÖ

Taloudellinen katsaus

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Brändit-yksikön liikevaihto oli 97,6 (84,5) miljoonaa euroa, mikä on 15,5 prosenttia vertailukautta enemmän. Välipalat-liiketoiminnan liikevaihto oli 32,0 (34,7), Benecolin 37,3 (21,4) ja makeisten 28,5 (28,5) miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön liiketulos oli 6,9 (-3,3) ja ilman kertaeriä 13,9 (10,6) miljoonaa euroa, mikä on 7,1 (-3,9) ja ilman kertaeriä 14,3 (12,5) prosenttia liikevaihdosta. Merkittävimmin liikevaihtoa ja liiketulosta kasvatti marraskuussa 2014 ostettu Benecol-kuluttajatuoteliiketoiminta Isovsa-Britanniassa.

Valuuttakursseilla oli selvä positiivinen vaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon ja liiketulokseen myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus näkyy erityisesti Raision Ison-Britannian toiminnoissa, missä kertyy huomattava osa Brändit-yksikön liikevaihdosta ja -tuloksesta.

Liiketoimintakatsaus

Benecol

Benecol-kuluttajatuotteiden suurimmalla markkinalla Isossa-Britanniassa vuoden viimeinen neljännes oli hyvä. Benecol-levitteiden ja -jogurttijuomien myynti kasvoi vertailukaudesta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Raisio toteutti ensimmäisen yritysoston jälkeisen ja omista lähtökohdista suunnitellun tv-kampanjan, joka lisäsi myyntiä myös Suomessa, Puolassa ja Irlannissa.

Isossa-Britanniassa, Belgiassa ja Irlannissa tuotiin markkinoille uudistetun brändi-ilmeen mukaiset levitteet. Puolassa ja Kreikassa lanseerattiin uusi Benecol Max -levite. Suomessa alkuvuonna lanseeratun Benecol voi-rypsiöljy -levitteen suosio kasvatti levitteiden myyntiä. Kilpailu Benecol-tuotteiden markkinoilla Euroopassa jatkui tiukkana, vaikka tilanteet markkinoilla ovat hyvin erilaisia.

Aasiassa Raision partnereiden Benecol-kuluttajatuotteiden myynti kasvoi lähes 50 prosentilla. Aasian osuus kaikista Benecol-tuotteiden myynnistä on edelleen pieni, mutta partnereiden investoinnit brändiin näkyvät myynnin kasvuna. Etelä-Koreassa Raision partneri laajensi tuotevalikoimaansa tuomalla markkinoille Benecol-ravintolisän. USA:ssa Raision uusi Benecol-partneri Olivio aloitti levitteiden myynnin ja partneriyhteistyö Johnson & Johnsonin kanssa päättyi.

Välipalat

Iso-Britannia

Newportin tehtaalla valmistettiin välipalapatukoita selvästi vertailukautta vähemmän, koska muutamien isojen partnereiden tilaukset olivat ennusteita pienemmät ja osa tilauksista siirtyi tammikuulle.

Naposteltavia välipaloja valmistavalla Swindonin tehtaalla vuoden viimeinen neljännes oli hyvä. Raisio lanseerasi omalla Harvest Cheweee -brändillä naposteltavat hedelmävälipalat. Myös partnereiden brändeillä valmistettavien naposteltavien välipalojen myynti jatkui hyvänä.

Raisio sai joulukuussa päätökseen neuvottelut Isossa-Britanniassa sijaitsevan Southallin tehtaan tulevaisuudesta. Tehtaan tuotanto siirretään alkuvuonna 2016 osittain Raision Newportin tehtaalle ja osittain ulkoistetaan. Raisio kirjasi noin 4,5 miljoonan euron arvonalennukset sekä Brändit-yksikön liiketulokseen vaikuttavan noin seitsemän miljoonan euron kertaluonteisen erän Southallin tehtaan sulkemispäätökseen liittyen.

Pohjois-Eurooppa

Elovena-välipalapatukat ja puurokupit lanseerattiin Suomen markkinoille. Uutuudet ovat kuluttajien toiveiden mukaista terveellistä ja helppokäyttöistä välipalaa, jotka täydentävät erinomaisesti Elovena-tuotteiden valikoimaa.

Uudet Elovena-välipalapatukat, -välipalakeksit, -pikapuurot ja Provena-tuotteet myivät hyvin. Sunnuntai-leivontatuotteiden myynti oli vertailukauden tasolla ja Torino-pastoja myytiin vertailukautta enemmän. Leipomo- ja teollisuusjauhojen myynti kasvoi merkittävästi vertailukaudesta suuren suomalaisen asiakkuuden ansiosta. Sisäinen myynti Venäjälle ja Ukrainaan laski.

Itä-Eurooppa

Venäjällä kuluttajakysyntä kohdistui selvästi edullisempiin tuotteisiin, sillä kuluttajien ostovoima oli vertailukautta heikompi ja talouden epävarmuus jatkui. Raision premium-hiutaleiden myynti pieneni selvästi valuuttakursseja mukailevien hinnankorotusten seurauksena, mutta liiketulos oli vuoden viimeiselläkin neljänneksellä voitollinen.

Benemilk

Benemilk on saanut ensimmäisen Primafat-tilauksen ja jatkaa työtä kaupallisen toiminnan laajentamiseksi. Marraskuussa 2015 Raisio tiedotti Benemilk Oy:n selvittävän edellytyksiä ja mahdollisuuksia uuden rahoituksen hankkimiseksi toisaalta vuoden 2015 aikana luodun ingredienttiliiketoiminnan aloittamiseksi ja toisaalta lisensiointiliiketoiminnan kehittämiseksi. Uusiin rahoitusvaihtoehtoihin liittyvän selvityksen arvioidaan valmistuvan siten, että Benemilk voisi päättää rahoitusjärjestelyjen toteuttamisesta ja myös toteuttaa ne kesään 2016 mennessä.

Makeiset

Isossa-Britanniassa Fox's-makeisten myynti kasvoi merkittävästi edullisiin tuotteisiin keskittyneiden kauppaketjujen toteuttamien promootioiden ansiosta. Raision muiden brändituotteiden joulumyynti jäi vertailukaudesta. Vähittäiskaupan private label -tuotteiden myynti pieneni teollisuuden tiukan kilpailun seurauksena. Vuoden viimeisellä neljänneksellä Ison-Britannian ja Tšekin vähittäiskauppamyynnin toiminnot yhdistettiin yhdeksi organisaatioksi, mikä tehostaa toimintaa ja resurssien käyttöä.

Tšekissä valmistettavien Raision omien brändituotteiden myynti kasvoi selvästi. Pedro-brändillä myytävien makeisten myynti kaksinkertaistui vertailukaudesta ja Juicee Gumme -brändillä myytävien makeisten myyntivolyymi kasvoi selvästi. Raisio sai uusia merkittäviä tilauksia vientiasiakkailtaan, sillä Tšekissä valmistettavissa pehmeissä hedelmämakeisissa yhtiö on monipuolisen tuotevalikoiman ja kustannustehokkuuden ansiosta haluttu kumppani.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Taloudellinen katsaus

Vuoden viimeisellä neljänneksellä Raisioagron liikevaihto oli 28,3 (35,6) miljoonaa euroa. Raisioagron liiketulos oli -0,4 (-2,4) ja ilman kertaeriä 0,0 (0,0) miljoonaa euroa.

Liiketoimintakatsaus

Raisioagrossa otettiin käyttöön uusi liiketoimintavetoinen organisaatiomalli ja muodostettiin Maatilat- ja Raisioaqua-liiketoiminta-alueet. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa asiakastarpeisiin nopeasti reagoiva toiminta- ja johtamismalli.

Naudanrehut

Katsauskaudella maidon tuottajahinta oli keskimäärin 18 prosenttia vertailukautta alhaisempi. Maitotilojen vaikea tilanne näkyi hintakilpailun kiristymisenä entisestään ja tilojen siirtymisenä edullisempiin rehuihin. Raisioagron naudanrehujen myyntivolyymi pieneni ja painottui Maituri- ja Melli-tuoteperheiden rehuihin.

Raisioagron edustajat tapasivat 25 paikkakunnalla eri puolilla Suomea pidetyissä asiakastilaisuuksissa yli 800 asiakasta. Tilaisuuksien teemana oli kannattava maidontuotanto. Esityksissä paneuduttiin muun muassa lehmien tuotokseen ja hedelmällisyyteen.

Kalanrehut

Erityisen hyvän kalankasvatuskesän johdosta kalojen keskipainot olivat poikkeuksellisen aikaisessa vaiheessa vuotta normaalia suurempia sekä kotimaassa että Luoteis-Venäjällä. Tämä johti perkuukauden aikaistumiseen, mutta markkinat eivät kuitenkaan täysin vetäneet kaikkea kauppiaan tulevaa kalaa, mikä johti tuottajahintojen laskuun. Raisioaquan kalanrehujen myynti jäi vertailukaudesta kireästä kilpailutilanteesta ja normaalia aikaisemmin alkaneesta perkuukaudesta johtuen.

Raisioaqua onnistui viennin myyntisaamisten kotiuttamisessa paremmin kuin koskaan ennen. Vuoden loppuun mennessä eräänntyneiden myyntisaamisten saldo vientiasiakkailta oli nolla.

Yhteistyökumppanit pääsivät aloittamaan kotimaisen, vastuullisesti kasvatetun Benella-kirjoloihen myynnin marraskuussa. Benella-kirjolohesta saatu asiakaspalaute on ollut erittäin positiivista.

Muu liiketoiminta

Lannoitteiden ja polttonesteiden merkittävästi vertailukautta pienempi myynti johtui tietoisesta tuotantopanosmyynnin kohdentamisesta paremman kannattavuuden tuoteryhmiin. Euroopan hyvän viljasadon ja viljan markkinahintojen laskun takia viljaa vietitiin selvästi vertailukautta vähemmän.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2015

Toimintaympäristö

Euroalueen talouskehitys jatkui Yhdysvaltoja ja Iso-Britanniaa hitaampana ja kasvoi 1,5 prosenttia, mikä on kuitenkin selvästi enemmän kuin vuonna 2014. Raakaöljyn hinnan aleneminen tuki kasvua samoin kuin matalana säilynyt korkotaso. Maailmantalous kasvoi vuonna 2015 arvioitua hitaammin, mutta kuitenkin yli 3 prosenttia.

Ison-Britannian talous kasvoi 2,5 prosenttia pääasiassa kotitalouksien kulutuksen ansiosta. Kuluttajien luottamus, hyvä palkka- ja työllisyyskehitys sekä alhainen inflaatio tukivat kasvua.

Suomen talous kehittyi erittäin vaisusti ja kokonaistuotanto oli euroalueen huonoimpia. Vähittäiskaupan myynti supistui selvästi ja vuoden uuden ilmiön muodostivat kaupan erityisesti elintarvikkeisiin kohdistuneet ns. halpuuttamiskampanjat.

Puolan talous kasvoi noin 3,5 prosenttia investointien ja kulutuskysynnän kasvun myötä. Venäjän talous supistui edelleen voimakkaasti. Pääsyyinä oli raakaöljyn laskeva hintatrendi.

Liikevaihto

Raisio-konsernin liikevaihto vuonna 2015 oli 521,2 (493,9) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön liikevaihto oli 385,1 (306,1) miljoonaa euroa, Raisioagro-yksikön 145,9 (201,6) miljoonaa euroa ja muiden toimintojen 3,4 (1,2) miljoonaa euroa.

Brändit-yksikön osuus konsernin liikevaihdosta oli noin 74 prosenttia ja Raisioagron noin 26 prosenttia. Suomen ulkopuolisen liikevaihdon osuus koko konsernin liikevaihdosta oli 66,3 (55,6) prosenttia eli 345,7 (274,9) miljoonaa euroa.

Tulos

Raisio-konsernin liiketulos oli 42,4 (6,9) ja ilman kertaeriä 51,7 (34,8) miljoonaa euroa, mikä on 8,1 (1,4) ja ilman kertaeriä 9,9 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön liiketulos oli 45,4 (20,6) ja ilman kertaeriä 55,4 (35,9) miljoonaa euroa, Raisioagron 2,4 (-8,9) ja ilman kertaeriä 2,8 (3,4) miljoonaa euroa. Muiden toimintojen liiketulos oli -5,3 (-4,7) ja ilman kertaeriä -6,5 (-4,5) miljoonaa euroa. Valuuttakursseilla oli selvä positiivinen vaikutus Raision Brändit-yksikön liikevaihtoon ja liiketulokseen. Liiketoiminnan kertaerät on eritelty otsikon Kertaerät alla olevassa taulukossa.

Liiketoiminnan poistot ja arvonalennukset, jotka on tuloslaskelmassa jaettu toiminnoille, olivat 21,1 (32,9) ja ilman kertaeriä 16,5 (14,6) miljoonaa euroa. Konsernin rahoituserät olivat -2,5 (-1,5) miljoonaa euroa.

Tulos ennen veroja oli 39,9 (5,4) ja ilman kertaeriä 49,1 (33,3) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos verojen jälkeen oli 35,0 (5,6) ja ilman kertaeriä 40,4 (27,9) miljoonaa euroa. Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,22 (0,04) ja ilman kertaeriä 0,26 (0,18) euroa.

Kertaerät

		Q4/ 2015	Q4/ 2014	Q3/ 2015	Q2/ 2015	Q1/ 2015	2015	2014
Brändit								
Southallin tehtaan saneeraus- kulut, UK	M€	-11,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-11,3	0,0
Tehostamishankkeet, UK	M€	0,1	-2,0	0,0	-1,4	0,0	-1,3	-3,5
Honey Monster -brändin tasearvon alaskirjaus	M€	0,0	-10,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-10,1
Luovutustappio Sulman pastatehtaan myynnistä	M€	0,0	0,0	0,0	-1,5	0,0	-1,5	0,0
Yritysostot ja divestoinnit	M€	0,0	-1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,5
Carlshamn Mejeri -tavaramerkin myynti	M€	4,1	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,0
Muut	M€	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Raisioagro								
Toiminnan uudelleenjärjestely	M€	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,4	-9,9
Kasviöljyliiketoiminnan lopetus	M€	0,0	-2,4	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,4
Yhteiset								
Myytyyn liiketoimintaan liittyvä kertaluontoinen jälkikäteinen korvaus	M€	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	1,1	0,0
Muut	M€	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,3
Vaikutus liiketulokseen	M€	-6,3	-16,1	0,0	-2,9	0,0	-9,2	-27,9

Tase, rahavirta ja rahoitus

Raisio-konsernin taseen loppusumma 31.12.2015 oli 563,6 (544,3) miljoonaa euroa. Oma pääoma oli 350,0 (325,3) miljoonaa euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,23 (2,07) euroa.

Käyttöpääoma 31.12.2015 oli 42,0 (53,8) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli 65,0 (26,2) miljoonaa euroa.

Konsernin investoinnit olivat 11,0 (104,9 ja ilman yritysostoa 17,9) miljoonaa euroa. Brändit-yksikön investoinnit olivat 9,1 (103,1 ja ilman yritysostoa 16,1), Raisioagron 0,7 (1,1) ja muiden toimintojen 1,2 (0,6) miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit olivat IT-sovelluksia ja tuotannon tehostamista.

Konsernin korolliset rahoitusvelat 31.12.2015 olivat 110,1 (125,7) miljoonaa euroa. Korollinen nettorahoitusvelka oli 42,2 (72,2) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2015 oli 62,3 (60,2) prosenttia, ja nettovelkaantumisaste oli 12,1 (22,2) prosenttia. Sijoitetun pääoman tuotto oli 9,2 (1,7) ja ilman kertaeriä 11,3 (8,3) prosenttia.

Raisio Oyj jakoi vuonna 2015 osinkona 22,0 (21,0) miljoonaa euroa vuodelta 2014.

Yritys- ja tavaramerkkimyynti

Raisio myi joulukuussa 2015 Carlshamn Mejeri -tavaramerkin ja erinäisiä siihen liittyviä oikeuksia Bunge Finland Oy:lle, jolle tavaramerkki on ollut lisensoituna vuonna 2009 toteutuneesta margariiniliiketoiminnan kaupasta lähtien. Raisio kirjasi myynnistä Brändit-yksikön liiketulokseen vaikuttavan 4,1 miljoonan euron kertaluonteisen tulon.

Raision Puolan tytäryhtiö myi kesäkuussa 2015 Sulman pastaliiketoiminnan ja siihen liittyvät varat tehtaan toimivan johdon ja ulkopuolisen sijoittajan muodostamalle konsortiolle. Kaupasta aiheutunut 1,5 miljoonan euron luovutustappio on kirjattu Brändit-yksikön toisen vuosineljänneksen liiketulokseen ja käsitellään kertaluonteisena eränä. Raisio hankki Sulman pastatehtaan maaliskuussa 2012.

Riita-asiat

Raisio voitti marraskuussa 2014 välimiesmenettelyn, jossa vastapuolena oli ulkomainen yhtiö. Vastapuoli jätti alkuvuonna 2015 moitekanteen ja pyysi välimiestuomion kumoamista. Vastapuolen moitekanne hylättiin marraskuussa 2015. Vastapuoli teki tammikuussa 2016 valituksen moitekanteen hylkäämistuomiosta seuraavaan oikeusasteeseen. Raisio pitää valitusta täysin perusteettomana.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimuksen ja kehityksen kulut olivat 5,5 (6,6) miljoonaa euroa, mikä on 1,1 (1,3) prosenttia liikevaihdosta. Brändit-yksikön tutkimus- ja kehitystoiminnan kulut olivat 5,0 (5,7), Raisioagron 0,5 (0,8) miljoonaa euroa. Benemilkin kehittämismenoja on aktivoitu taseeseen tällä tilikaudella 1,5 ja vertailukaudella 0,6 miljoonaa euroa.

Kestävä kehitys on Raisioagron toiminnan ytimessä. Yhtiön tavoitteena on auttaa asiakkaitaan tuottamaan terveellistä ruokaa tehokkaasti, kannattavasti ja kestävästi sekä varmistaa eläinten hyvinvointia. Vuonna 2015 Raisioagron tutkimus ja kehitys kehitti uusia Benemilk-tuotteita Suomen markkinoille. Tutkimuksen keskiössä oli ruokinnan vaikutus lypsylehmien hedelmällisyyteen ja kestävyys. Myös Melli-kivennäisten valikoimaa laajennettiin kattamaan entistä paremmin seosrehuruokinnan tarpeet.

Hercules-kalanrehujen valikoima laajeni Hercules Plus -rehulla, jolla saadaan enemmän kalaa ja mätää pienemmällä rehumäärällä. Uutuusrehusta tuli nopeasti yksi suosituimmista Hercules-sarjan tuotteista Hercules Optin rinnalle.

Elintarvikkeiden ja makeisten tuotekehityksessä keskityttiin brändituotteiden valikoiman laajentamiseen uusiin tuotekategorioihin sekä tuotevalikoiman laajentamiseen uusilla tuotteilla ja makuvaihtoehdoilla. Lanseerausten rinnalla viimeisteltiin vuoden 2016 uutuuksia.

SEGMENTTI-INFORMAATIO
BRÄNDIT-YKSIKKÖ

Brändit-yksikköön kuuluvat Välipalat, Benecol, Makeiset sekä omana yhtiönään Benemilk-liiketoiminta.

		Q4/ 2015	Q4/ 2014	Q3/ 2015	Q2/ 2015	Q1/ 2015	2015	2014
Liikevaihto	M€	97,6	84,5	95,9	97,8	93,7	385,1	306,1
Välipalat	M€	32,0	34,7	36,8	36,3	33,9	138,9	141,7
Benecol	M€	37,3	21,4	32,5	36,0	34,5	140,3	62,3
Makeiset	M€	28,5	28,5	26,7	25,3	24,9	105,4	100,6
Benemilk	M€	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liiketulos	M€	6,9	-3,3	15,8	11,3	11,3	45,4	20,6
Kertaerät	M€	-7,0	-13,8	0,0	-2,9	0,0	-10,0	-15,3
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	13,9	10,6	15,8	14,3	11,3	55,4	35,9
Liiketulos ilman kertaeriä	%	14,3	12,5	16,5	14,6	12,1	14,4	11,7
Investoinnit *	M€	2,7	90,2	2,2	2,5	1,6	9,1	103,1
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	-	360,3	359,0

* Sisältää yritysostot

Taloudellinen katsaus

Brändit-yksikön liikevaihto oli 385,1 (306,1) miljoonaa euroa. Välipalat-liiketoiminnan liikevaihto oli 138,9 (141,7) Benecolin 140,3 (62,3) miljoona euroa ja makeisten 105,4 (100,6) miljoona euroa. Benemilkillä ei ollut liikevaihtoa katsauskaudella.

Brändit-yksikön liiketulos oli 45,4 (20,6) ja ilman kertaeriä 55,4 (35,9) miljoonaa euroa, mikä on 11,8 (6,7) ja ilman kertaeriä 14,4 (11,7) prosenttia liikevaihdosta. Liikevaihtoa kasvatti ja liiketulosta paransi merkittävimmin ostettu Benecol-kuluttajatuoteliiketoiminta Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa.

Valuuttakursseilla oli selvä positiivinen vaikutus Brändit-yksikön liikevaihtoon ja liiketulokseen. Valuuttakurssien positiivinen vaikutus näkyy erityisesti Raision Ison-Britannian toiminnoissa, missä kertyy huomattava osa Brändit-yksikön liikevaihdosta ja liiketuloksesta.

Välipalat-liiketoiminnan liiketulos oli kokonaisuutena hieman vertailuvuotta parempi, mutta liikevaihto jäi vähän vertailuvuotta pienemmäksi.

Pohjois-Euroopan Välipalat-toimintojen liiketulos oli selvästi vertailuvuotta parempi ja liikevaihto vertailuvuoden tasolla. Liiketulosta paransi brändituotteiden vähittäiskauppamyynnin ja teollisuustuotteiden myynnin kasvu. Elovena- ja Provena-välipaloja myytiin selvästi vertailukautta enemmän. Konsernin sisäinen myynti Venäjälle ja Ukrainaan laski.

Ison-Britannian välipalat-liiketoiminnoille vuosi oli monella tapaa haastava. Kilpailu murojen ja välipalapatukoiden markkinoilla kiristyi entisestään samalla kun kauppa sopeutti toimintaansa markkinatilanteeseen, uudisti mm. promootiomallejaan ja tiukensi valikoimakriteereitään. Liiketulos oli edelleen tappiollinen, mutta tappio oli vertailuvuotta selvästi pienempi. Liikevaihto oli lähes vertailuvuoden tasolla.

Välipalat-liiketoiminnan Itä-Euroopan markkinoilla Venäjällä ja Ukrainassa tuotteiden hinnat sopeutettiin valuuttakurssien muutoksiin, mikä näkyi myyntivolyymien laskuna. Itä-Euroopan toimintojen liiketulos oli selvästi voitollinen ja vertailukauden tasolla, vaikka liikevaihto laski selvästi.

Benecol-liiketoiminnan liikevaihtoa kasvatti ja liiketulosta paransi merkittävästi marraskuussa 2014 ostettu kuluttajatuoteliiketoiminta Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa. Isossa-Britanniassa Benecol-tuotteiden myynti kasvoi vuoden viimeisellä neljänneksellä heikon kolmannen vuosineljänneksen jälkeen ja orgaanisen kasvun ennakoitaan jatkuvan. Irlannissa ja Belgiassa myynti jäi vertailuvuodesta. Puolassa liiketoiminnan kannattavuus parani, mutta liikevaihto pieneni. Suomessa Benecol-levitteiden myynti kasvoi. Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, myynti oli vertailuvuoden tasolla.

Makeisliiketoiminnan liikevaihto ja liiketulos olivat vertailuvuoden tasolla. Isossa-Britanniassa vähittäiskaupan private label -tuotteiden valmistus pieneni, mutta sekä Isossa-Britanniassa että Tšekissä Raision omien brändituotteiden myynti kasvoi hieman. Makeisten raaka-aineena käytettävien sokerin ja glukoosin merkittävä hintojen lasku näkyi myös kuluttajatuotteiden matalampina hintoina.

Liiketoimintakatsaus

Välipalat

Iso-Britannia

Southallin tehtaalla valmistettavien murojen myynti jäi selvästi vertailuvuodesta. Raisio sai joulukuussa päätökseen neuvottelut Isossa-Britanniassa sijaitsevan Southallin tehtaan tulevaisuudesta. Tehtaan tuotanto siirretään alkuvuonna 2016 osittain Raision Newportin tehtaalle ja osittain ulkoistetaan.

Raisio keskittää välipalapatukoiden tuotannon niihin erikoistuneelle Newportin tehtaalle. Tämä mahdollistaa Newportin tuotannon tehostamisen entisestään ja monipuolisemmat tuoteratkaisut. Tuotanto Southallin tehtaalla loppuu vuoden 2016 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana ja johtaa 99 työsuhteen päättymiseen. Raisio arvioi vaihtoehtoja lähellä Lontoota sijaitsevan Southallin tehdaskiinteistön tulevaisuudesta.

Newportin tehtaalla partnereiden brändeillä valmistettavien terveellisten ja luonnollisten välipalapatukoiden myynti kasvoi selvästi, mutta painonhallintaan tarkoitettujen patukoiden kysyntä heikkeni edelleen. Loppuvuonna osa partnereista sopeutti tilauksiaan markkinatilanteeseen. Newportissa onnistuttiin hyvin hävikin pienentämisessä, henkilöstökulujen sopeuttamisessa tehtaan tuotantovolyymiin sekä toimitusvarmuuden parantamisessa entisestään.

Naposteltavia välipaloja valmistavalla Swindonin tehtaalla vuosi oli hyvä ja tehdas teki vuoden jokaisella neljänneksellä voitollisen liiketuloksen. Dormen-pähkinöiden myynti kasvoi brändi-uudistuksen, uutuustuotteiden ja uusien listausten ansiosta. Naposteltavien Harvest Chewee -hedelmäpalojen lanseeraus avaa uusia mahdollisuuksia perinteiselle lasten patukabrändille ja on osoitus kyvystä tuoda markkinoille kuluttajien tarpeiden mukaisia uutuustuotteita.

Brittikuluttajat haluavat entistä enemmän vastinetta rahoilleen ja erityisesti vähittäiskaupan promootiomyyntin merkitys kasvaa. Kuluttajat ovat myös entistä terveystietoisempia pitkään jatkuneen julkisen sokerikeskustelun myötä ja erityisesti lapsille suunnattujen tuotteiden sokeripitoisuuksia seurataan tarkasti.

Pohjois-Eurooppa

Elovena-tuotteiden vähittäiskauppamyynti kasvoi selvästi. Erityisen hyvin myivät Elovena-tuoteperheen uutuudet eli välipalapatukat, -keksit ja pikapuurot. Elovena-tuotteiden osuus Raision vähittäiskauppamyynnistä Suomessa oli lähes puolet. Myös Provena-tuotteiden myynti kasvoi selvästi. Provena-tuotteiden suurimmat markkinat ovat Suomi, Ruotsi ja Puola. Gluteenittomien Provena-tuotteiden kansainvälinen kysyntä kasvaa edelleen.

Leipomo- ja teollisuusjauhojen myynti kasvoi merkittävästi suuren suomalaisen asiakkuuden ansiosta. Erilaisten kauratuotteiden kansainvälinen kysyntä on kasvussa ja Raisiolla on hyvät mahdollisuudet kaurasta jalostettujen tuotteiden, esimerkiksi kauraleseiden, luomukauran ja puhdaskauran, vientiin.

Itä-Eurooppa

Venäjällä talouden epävarmuus jatkui. Raisio onnistui hyvin valuuttakursseja mukailevassa tuotteiden hinnoittelussa. Edullisempien tuotteiden osuus tuotevalikoimasta kasvoi ja sekä toimijoiden että markkinoilla olevien tuotteiden määrä kasvoi. Kilpailu kuluttajatuotteiden markkinoilla jatkui kireänä.

Benecol

Raision Benecol-kuluttajatuotteiden kotimarkkinoita ovat Iso-Britannia, Puola, Suomi, Irlanti, Belgia ja Hong Kong. Benecol-tuotteiden ainesosan, kasvistanoliesterin, markkinat ovat globaalit. Benecol-tuotteet ovat myynnissä noin 30 maassa. Vuonna 2015 Benecol-brändi täytti 20 vuotta.

Raisio toteutti vuoden viimeisellä neljänneksellä ensimmäisen yritysoston jälkeisen ja omista lähtökohdista suunnitellun tv-kampanjan. Käytäntö useissa maissa on osoittanut, että panostamalla brändiin Benecol-tuotteiden myynti kasvaa.

Iso-Britannia on ylivoimaisesti suurin Benecol-tuotteiden markkina-alue. Vuonna 2014 ostetun Benecol-liiketoiminnan integrointi osaksi Raisiota toteutui suunnitellusti. Isossa-Britanniassa vähittäiskauppa tiukensi valikoimakriteereitä, mikä kiristi kilpailua ja korosti entisestään promootioiden tärkeyttä. Benecol pärjasi hyvin muuttuvassa markkinatilanteessa. Isossa-Britanniassa Benecol-jogurttijuomien ja -levitteiden myynti kasvoi.

Puolassa Raision jättäytyminen pois kaupan kannattamattomista promootioista ja kustannustehokkuuden parantaminen näkyivät liiketoiminnan selvästi parantuneena kannattavuutena ja myynnin pienenemisenä. Benecol-levitteiden jakelu laajeni uusien asiakkuuksien ansiosta. Loppuvuonna lanseeratun Benecol Max -levitteen myynti käynnistyi hyvin.

Suomessa Benecol-tuotteiden myynti kasvoi noin 10 prosentilla. Suurimman osan myynnin kasvusta toi alkuvuonna 2015 lanseerattu Benecol voi-rypsiöljy -levite. Hintakilpailu myös Suomessa kiristyi entisestään.

Raision Benecol-partnereiden suoritukset omilla markkina-alueillaan vaihtelivat suuresti. Sveitsissä Benecol-tuotteiden myynti oli vahvassa kasvussa kun taas Espanjassa ja Kreikassa haastava tilanne markkinoilla jatkui. Benecol-tuotteiden myynti kasvoi erityisen hyvin Indonesiassa. Kasvua oli myös Chilessä ja Kolumbiassa. Vuonna 2015 Benecol-tuotteet lanseerattiin Kiinassa ja Etelä-Koreassa. Vuoden 2015 lopulla Raision uutena partnerina USA:ssa aloitti Olivio Benecol-levitteellä. Portugalissa aloitti vuoden 2016 alussa uusi Benecol-partneri, joten Portugali ei enää ole Raision kuluttajatuotteiden kotimarkkina-alue.

Makeiset

Isossa-Britanniassa ja Tšekissä makeismarkkinat ovat kypsät ja kokonaiskulutuksen kasvu vaatimatonta. Raisiolla on vahva jalansija markkinoilla erityisesti pehmeissä hedelmämakeisissa ja tunnetuilla brändeillä, joita on kehitetty aktiivisesti. Vuonna 2015 Raisio jatkoi brändituotteidensa valikoiman laajentamista uusien tuoteinnovaatioin ja pakkausvaihtoehtoin tarjoten kuluttajille mielenkiintoisia uutuuksia ja partnereilleen kustannustehokkuutta.

Vuoden toisella puoliskolla uudistettu Fox's-brändi näkyi Isossa-Britanniassa laajoissa promootio-myyntikampanjoissa edullisten hintojen vähittäiskauppatuotteissa. Onnistuneiden kampanjoiden myötä Fox's-makeisten myynti kasvoi selvästi samoin kuin Poppets- ja XXX-brändien myynti. Leicesterin makeistehtaalla jatkettiin hankkeita kustannustehokkuuden ja toimitusvarmuuden parantamiseksi.

Tšekissä Pedro-brändin vahvaa kasvua siivitti laaja mainoskampanja. Myös Juicee Gumme -brändillä myytävien pehmeiden hedelmämakeisten myynti kasvoi. Merkittävien partnerisopimusten jatkuminen antaa hyvät mahdollisuudet liiketoiminnan kasvuun.

Benemilk

Kehitystyötä Benemilkin IPR:n laajentamiseksi ja vahvistamiseksi jatkettiin. Benemilk-salkussa on jo lähes 30 patenttihakemusta. Benemilkin alkuperäiset patenttihakemukset hyväksyttiin ensimmäisenä Etelä-Afrikassa. Muualla patenttihakemusten käsittely on edelleen kesken, sillä normaalit lisäselvityspyynnöt ja välipäätökset pidentävät käsittelyaikoja. Patenttihakemusten käsittely etenee pitkistä käsittelyajoista huolimatta suunnitellusti.

Keväällä 2015 Benemilkin lisensointimallin rinnalle luotiin Primafat-ingredientin myyntiin perustuva liiketoimintamalli, joka perustuu asiakastilojen erilaisiin rehustuskonsepteihin. Ingredientti-liiketoiminta perustuu palmuöljypohjaisen raaka-aineen myyntiin ja markkinointiin Primafat-tavaramerkillä sekä siihen kehitettyyn IPR:ään. Lisensiointiliiketoiminta sisältää Benemilk-innovaatioon perustuvan IPR:n kehittämisen, kaupallistamisen ja lisensoinnin.

Marraskuussa 2015 Raisio kertoi Benemilk Oy:n selvittävän edellytyksiä ja mahdollisuuksia uuden rahoituksen hankkimiseksi toisaalta vuoden 2015 aikana luodun ingredienttiliiketoiminnan aloittamiseksi ja toisaalta lisensiointiliiketoiminnan kehittämiseksi. Maitoketjun viimeisimmät kehitystrendit huomioiden ingredienttiliiketoiminnalla nähdään lisensiointiliiketoimintaa laajemmat menestyksen mahdollisuudet globaaleilla markkinoilla. Selvityksen kohteena ovat niin vieraan kuin oman pääoman ehtoiset vaihtoehdot. Uusiin rahoitusvaihtoehtoihin liittyvän selvityksen arvioidaan valmistuvan siten, että Benemilk voisi päättää rahoitusjärjestelyjen mahdollisesta toteuttamisesta ja myös toteuttaa ne kesään 2016 mennessä.

Mikäli selvitysten perusteella päädyttäisiin osittain tai kokonaan oman pääoman ehtoiseen rahoitusjärjestelyyn, saattaa siitä seurata mm. se, että Raision omistusosuus Benemilkissä laskisi alle 50 prosentin, eikä Benemilk järjestelyn toteuduttua kuuluisi tytäryhtiönä Raisio-konserniin. Tällä hetkellä Raisio omistaa 57 prosenttia Benemilkin osakkeista.

RAISIOAGRO-YKSIKKÖ

Raisioagro-yksikköön kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

		Q4/ 2015	Q4/ 2014	Q3/ 2015	Q2/ 2015	Q1/ 2015	2015	2014
Liikevaihto	M€	28,3	35,6	40,3	44,7	32,6	145,9	201,6
Liiketulos	M€	-0,4	-2,4	1,3	1,4	0,1	2,4	-8,9
Kertaerät	M€	-0,4	-2,4	0,0	0,0	0,0	-0,4	-12,3
Liiketulos ilman kertaeriä	M€	0,0	0,0	1,3	1,4	0,1	2,8	3,4
Liiketulos ilman kertaeriä	%	-0,1	-0,1	3,3	3,1	0,2	1,9	1,7
Investoinnit	M€	0,2	0,2	0,0	0,3	0,2	0,7	1,1
Nettovarallisuus	M€	-	-	-	-	-	31,7	33,0

Taloudellinen katsaus

Raisioagron liikevaihto oli 145,9 (201,6) miljoonaa euroa. Kalanrehujen myynti oli vertailukauden tasolla. Poikkeuksellisen hyvä kalankasvatuskausi näkyi kalojen hyvänä kasvuna, mikä johti perkuukauden aikaistumiseen ja ruokinnan vähentämiseen normaalia aikaisemmin sekä kotimaassa että vientimarkkinoilla. Tuotantopanoksissa Raisioagro keskittyi kannattavimpiin tuoteryhmiin, mikä näkyi lannoitteiden ja polttonesteiden myynnin merkittävänä vähenemisenä. Euroopan hyvä sato pienensi merkittävästi viljan kannattavaa vientiä. Maitotilojen vaikea tilanne näkyi siirtymänä edullisempiin, alemman lisäarvon rehuihin.

Raisioagron liikevaihdosta Suomen osuus oli yli 80 prosenttia, Venäjän yli 10 ja muiden markkinoiden selvästi alle 10 prosenttia.

Raisioagron liiketulos oli 2,4 (-8,9) ja ilman kertaeriä 2,8 (3,4) miljoonaa euroa. Erityisesti maitotilojen siirtyminen edullisempiin, matalamman lisäarvon tuotteisiin näkyi Raisioagron liiketuloksen pienenemisenä. Matalamman lisäarvon rehuissa Raisioagron osuus naudanrehujen markkinasta on pienempi, sillä yhtiö on viime vuosina panostanut vahvasti lisäarvoa tuoviin innovaatioihin, kuten Benemilkiin. Raisioagron sidotun pääoman tuotto parani.

Vuoden 2014 lukuihin sisältyy lopetettujen sian- ja siipikarjanrehujen sekä kasviöljyjen valmistus. Lopetettujen toimintojen vaikutus liikevaihdon laskuun oli merkittävä, mutta liiketuloksen osalta lähes merkityksetön.

Liiketoimintakatsaus

Naudanrehut

Venäjän asettaman meijerituotteiden tuontikiellon vaikutukset ovat välillisiä ja näkyvät koko maitoketjussa. Suomessa maidonhinnan lasku kiihdytti loppuvuonna maitotilojen siirtymistä edullisempien, alemman lisäarvon rehujen käyttöön. Raisioagro toi markkinoille muuttuneeseen markkinatilanteeseen ja tilojen omien korkealaatuisten säilörehujen kanssa käytettäväksi sopivia rehuja Maituri- ja Melli-tuoteperheisiin sekä sopeutti kustannusrakennettaan. Vähemmän lisäarvoa tuottavissa naudanrehuissa Raisioagron markkinaosuus ei ole yhtä vahva kuin suuremman lisäarvon rehuissa, joiden kehitykseen yhtiö on panostanut voimakkaasti viime vuosina.

Raisioagro jatkoi lypsyrobotti- ja lypsyasematilojen seurantaa. Vuoden 2015 lopussa seurannassa oli yli 50 tilaa. Seurannalla maidontuottajat ja Raisioagro kartoittavat yhdessä mahdollisuuksia parantaa tilan tuotosta oikeilla rehuvalinnoilla, varmistaa eläinten hyvinvointia ja mitata tehtyjen toimenpiteiden onnistumista.

Kalanrehut

Kesä 2015 oli kalankasvatukselle yksi historian parhaista sekä kotimaassa että Luoteis-Venäjällä. Kalantuotannon kokonaisvolyymi ei kuitenkaan noussut merkittävästi johtuen kesästä 2014, jolloin menetettiin helteiden takia suuri osa vuodelle 2015 kasvatetuista poikasista. Kesällä 2015 kalat kasvoivat nopeasti ja niiden perkuukausi alkoi normaalia aikaisemmin. Markkinat eivät pystyneet ottamaan vastaan suurta kalamäärää, mikä johti tuottajahinnan nopeaan laskuun.

Kotimaan ja viennin myyntivolyymit olivat vertailuvuoden tasolla. Rehutoimitukset jatkuivat tasaisina koko kesän, koska viime kesänä ei ollut pitkiä hellejaksoja, jolloin kalat lopettavat syömisen vesien liiallisen lämpenemisen seurauksena. Raisioaquan tärkeimmät vientimarkkinat ovat Luoteis-Venäjä, Latvia ja Viro. Venäjän osuus viennistä oli yli 90 prosenttia valuuttakurssi-vaihteluista huolimatta. Erityisen hyvin Raisioaqua onnistui myyntisaamisten kotiuttamisessa.

Raisioaqua lanseerasi kuluttajille yhdessä kumppaneidensa kanssa syyskuussa 2015 Benella-kirjolohen, minkä myötä kestävästi kasvatettu ja terveellinen kirjolohi erottuu selvästi kaupan kalatiseisseissä. Benella-kirjolohen ruokinnassa hyödynnetään Raisioaquan ainutlaatuista rehuinnovaatiota, jolla vesistöjen kuormitus pienenee ja rypsiöljyllä korvataan maailman luonnonkalakannoista saatavaa kalaöljyä. Benella on terveellistä ja sillä on Suomen Sydänliiton myöntämä Sydänmerkki. Noudattamalla Raisioaquan Hercules Opti -ruokintakonseptia kalankasvattaja saa Benella-tuotemerkin käyttöönsä. Benella-kirjolohi on saanut paljon positiivista palautetta kuluttajilta ja yhä useampi kalankasvattaja haluaa Benella-kalan tuottajaksi.

Muu liiketoiminta

Lannoitteiden ja polttonesteiden myynti pieneni merkittävästi vertailuvuodesta, sillä Raisioagro panosti kannattavimpien tuoteryhmien myyntiin kilpailun kiristyessä. Tämä muutti Raisioagron tuotantopanosten myynnin rakennetta ja pienensi luottotappioriskiä. Suurimmat kasvu-mahdollisuudet Raisioagrolla on nurmisiemenissä, biologisissa säilöntäaineissa sekä tiloilla käytettävissä muoveissa ja verkoissa.

Vertailukelpoinen verkkokauppamyynti kasvoi. Keskittyminen lypsykarjatilojen käyttämiin tuotantopanoksiin ja tuotevalikoiman kehittäminen paransivat verkkokaupan kannattavuutta. Lannoitteiden ja polttonesteiden osuus verkkokaupan kannattavuudesta on pieni.

Keväällä 2015 viljakauppa ruuhkautui ja Suomesta vietiin paljon viljaa. Kesäksi viljakauppa hiljeni. Syksyllä puintien alkaessa viljakauppa oli vilkasta, koska kotimaassa teollisuuden varastot olivat alhaisella tasolla. Euroopan hyvä viljasato heikensi loppuvuonna viljan vientimahdollisuuksia merkittävästi.

HENKILÖSTÖ

Raisio-konsernin palveluksessa työskenteli vuoden lopussa 1 787 (1 862) henkilöä. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 1 798 (1 915). Vuoden 2015 lopussa henkilöstöstä 81 (82) prosenttia työskenteli muualla kuin Suomessa.

Brändit-yksikössä työskenteli vuoden 2015 lopussa 1 627 (1 700) henkilöä, Raisioagrossa 104 (106) ja palvelufunktioissa 56 (56) henkilöä.

Henkilömäärän muutoksesta suurin osa liittyy Raision Puolan tytäryhtiön pastaliiketoiminnan myyntiin kesällä 2015. Tehtaan kaikki noin 40 työntekijää siirtyivät uuden omistajan palvelukseen. Ison-Britannian välipalapatukat-liiketoiminnan henkilöstömäärä väheni noin 30:llä toiminnan vakiinnuttua tuotannonsiirron jälkeen. Suomessa Raisio sopeutti toimintojaan muuttuneeseen markkinatilanteeseen, mikä johti muutamien tehtävien lopettamiseen. Vuoden 2015 lopulla tehdyn Southallin tehtaan lopettamispäätöksen henkilöstövaikutukset toteutuvat vasta vuoden 2016 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Raision palkat ja palkkiot vuonna 2015 olivat yhteensä 77,2 (68,6 miljoona euroa vuonna 2014 ja 64,7 miljoonaa euroa vuonna 2013) henkilösivukuluineen.

HALLINTO JA JOHTO

Hallitus ja hallintoneuvosto

Yhtiökokous vahvisti hallituksen jäsenmääräksi kuusi ja hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Erkki Haavisto, Matti Perkonoja, Michael Ramm-Schmidt, Pirkko Rantanen-Kervinen ja Antti Tiitola sekä uutena jäsenenä Ann-Christine Sundell; kaikki päätyneestä yhtiökokouksesta alkaneeksi toimikaudeksi. Hallituksen puheenjohtajana toimi Matti Perkonoja ja varapuheenjohtajana Michael Ramm-Schmidt, kumpikin koko vuoden 2015. Kaikki hallituksen jäsenet olivat riippumattomia niin yhtiöstä kuin sen merkittävistä osakkeenomistajistakin.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi vuonna 2015 Paavo Myllymäki ja varapuheenjohtajana Holger Falck.

Konsernin johtoryhmä

Raisio-konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Matti Rihko, talousjohtaja Antti Elevuori, Välipalat-liiketoiminnasta vastaava johtaja Tomi Järvenpää, lakiasianjohtaja Sari Koivulehto-Mäkitalo, Benecol-liiketoiminnasta vastaava johtaja Mikko Laavainen, henkilöstöjohtaja Merja Lumme, liiketoiminnan kehityksestä ja makeisliiketoiminnasta vastaava johtaja Vincent Poujardieu ja Raisioagrosta vastaava johtaja Jarmo Puputti. Johtoryhmän kokoonpanossa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2015.

YRITYSVASTUU

Vastuullinen toiminta on olennainen osa Raision strategiaa ja visiota. Raisio on ekologinen edelläkävijä, joka on tehnyt jo kymmenen vuoden ajan pitkäjänteistä työtä kestävästä ruokaketjun edistämiseksi. Konsernin viime vuosien kasvun ja kansainvälistymisen myötä vastuullisuusasiat ovat yhä monimuotoisempia. Erilaisilla markkinoilla ja erilaisissa liiketoimintamalleissa painottuvat erityyppiset vastuullisuusteemat.

Raisio laati monimuotoisten vastuullisuusasioiden johtamisen käytännön työkaluksi konserni-tasoisesta vastuullisuusohjelman vuosille 2016 - 2018. Raision kaikkien liiketoimintojen ja tärkeimpien sidosryhmien näkemysten pohjalta tunnistettiin ja priorisoitiin tärkeimmät vastuullisuusnäkökohdat, joiden edistämiseksi asetettiin selkeät tavoitteet ja mittarit. Kaikki Raision liiketoiminnat ovat sitoutuneet ohjelman toteutukseen.

Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen Raisiolle ja sen sidosryhmille olennaisen teeman ympärille: kestävä ruokaketju, terveellisempi ruoka sekä työturvallisuus ja -hyvinvointi. Vastuullisuusohjelman tavoitteet tukevat Raision liiketoimintastrategian toteutumista.

Vastuullisuuden johtamisen ja prosessien kehittämisen lisäksi Raisio jatkoi vuonna 2015 määrätietoista työtään muun muassa energiatehokkuuden parantamiseksi, vastuullisen hankinnan edistämiseksi ja kestävästä kehityksestä tukevien innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Raision yritysraportti julkaistaan vuosikertomuksen yhteydessä viikolla 10.

MUUTOKSET KONSERNIRAKENTEESSA

Raisio Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Proteinoil Oy on sulautunut Raisio Oyj:hin 31.8.2015 ja purkautunut. Proteinoil Oy:n liiketoiminta on päättyneenä syksyllä 2014.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raisio julkaisi 27.1.2016 pörssitiedotteen, jossa yhtiö kertoi rakentavansa bioenergialaitoksen Suomeen. Raision tehdasalueelle rakennettavan bioenergialaitoksen myötä yhtiön omissa toiminnoissaan käyttämä ja tehdasalueen muille toimijoille myytävä teollisuushöyry ja kaukolämpö tuotetaan puuhakkeella. Investoinnin arvo on noin kahdeksan miljoonaa euroa ja sen arvioitu välillinen työllistämisaikutus koko ketjussa on 30 - 40 työpaikkaa. Oman bioenergialaitoksen myötä Raisio ottaa ison harppauksen kohti hiilineutraaliutta.

Oman bioenergialaitoksen rakentaminen Raision tehdasalueella käytettävän teollisuushöyryn ja kaukolämmön tuotantoon on osa yhtiön tavoitetta korvata fossiilisia polttoaineita uusiutuvalla energialla aina, kun se on ekologisesti ja taloudellisesti kannattavaa. Rakennustyöt aloitetaan keuhkälvella 2016 ja laitos otetaan käyttöön kevään 2017 aikana. Investoinnin myötä Raision tehdasalueella tuotettavalla lämpöenergialla valmistettavien tuotteiden hiilidioksidipäästöt pienenevät selvästi.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Maailmantalouden arvioidaan kasvavan maltillisesti vuonna 2016 ja kasvua generoi ennen muuta yksityinen kulutus. Euroalueen talouden arvioidaan kasvavan kohtuullisesti vuonna 2016. Elpyminen perustuu edelleen yksityiseen kulutukseen, mitä tukevat matala öljyn hinta ja korkotaso sekä heikentynyt euro. Euroopan pakolaiskriisi jatkuu ja sen vaikutukset saattavat ulottua moninaisina paitsi politiikkaan myös talouteen.

Suomen talous kasvaa vaisusti ja tämäkin kasvuodotus perustuu kotimaiseen kysyntään; matala korkotaso ja matala inflaatio sekä alentunut energian hinta tukevat tätä. Työttömyysasteen arvioidaan pysyvän korkeana. Kuluttajien luottamus oman talouden näkyymiin kääntyi laskuun syksyllä 2015. Ison-Britannian talouden kasvun arvioidaan edelleen jatkuvan vahvana ja sekä työllisyyden että ansioiden kehittyvän myönteisesti. Liiketoimintaympäristö Venäjällä ja Ukrainassa pysynee vaikeana.

Valuuttakurssien muutokset saattavat vaikuttaa merkittävästi Raision liikevaihtoon ja -tulokseen suoraan ja välillisesti, sillä huomattava osa niin konsernin liikevaihdosta kuin tuloksesta kertyy Ison-Britanniassa. Ruслан ulkoisen arvon vaihtelu heijastuu niin rehujen kuin kauratuotteiden vientiin Venäjälle ja saattaa vaikuttaa myös tuotantolaitosten käyttöasteeseen.

Maatalouspohjaisten raaka-aineiden saatavuus ja hinta ovat Raision liiketoiminnoille merkittävä haaste. Ilmaston lämpeneminen ja siitä seuraavat sään ääri-ilmiöt vaikuttavat nopeasti näiden hyödykkeiden sato-odotuksiin, tarjontaan, kysyntään ja hintaan. Muutokset muiden myös keskeisten raaka-aineiden tarjonnassa, kysynnässä, saatavuudessa ja hinnassa ovat mahdollisia. Riskienhallinnan merkitys sekä arvon että volyymin suhteen on liiketoiminnan kannattavuuden näkökulmasta olennaisen tärkeää.

Euroopassa keskustellaan ja tehdään aloitteita erilaisten ns. terveyshaittaverojen asettamisesta. Eräänä veron kohteena saattaa olla sokeri. Mikäli tällaiset aloitteet johtavat uusiin veroihin, niillä on todennäköinen vaikutus Raision liiketoimintaan.

Iso-Britannia järjestää kansanäänestyksen jäsenyydestään Euroopan unionissa mahdollisesti jo vuonna 2016, viimeistään vuonna 2017. Mahdollinen ero vaikuttaisi aikanaan myös Raision paikalliseen liiketoimintaan, huomioiden kuitenkin, että pääosa tuotannosta ja myynnistä kohdistuu paikallisille markkinoille.

Raisio arvioi päivittäistavaramarkkinoiden pysyvän edelleen varsin vakaina verrattuna muihin toimialoihin. Vähittäiskaupan toiminta luo painetta myös elintarviketeollisuudelle niin hintojen kuin myyntiehtojen kautta.

Kotimaisen maa- ja kotieläintalouden kannattavuusongelmat heikentävät alan ostovoimaa ja luovat painetta Raisioagron kannattavuudelle. Euroopan unionin Ukrainan ja Krimin kriisin johdosta vuonna 2014 asettamat pakotteet ja Venäjän asettamat vastapakotteet, erityisesti meijerituotteiden vientikielto, vaikeuttavat jatkuessaan edelleen suoraan ja välillisesti Raisioagron liiketoimintaan.

Liiketoimintansa kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi Raisio saattaa toteuttaa yritysjärjestelyjä, jotka samoin kuin rationalisointihankkeet, saattavat aiheuttaa merkittäviä kertaluontoisia kuluja.

NÄKYMÄT 2016

Heikentyneestä näkyvyydestä ja vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta Raisio ennakoi liiketuloksensa paranevan vuonna 2016.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat taseen 31.12.2015 mukaan olivat 140 635 366,57 euroa.

Hallitus ehdottaa, että emoyhtiön voittovaroista jaetaan osinkoa 0,16 euroa osaketta kohden, yhteensä 26 423 844,80 euroa ja että voittovaratilille jätetään 114 211 521,77 euroa. Osinkoa ei kuitenkaan makseta niille osakkeille, jotka ovat yhtiön hallussa osingonjaon täsmäytyspäivänä 29.3.2016. Osingon maksupäivä on 5.4.2016.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu osingonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Raisiossa 15. helmikuuta 2016

Raisio Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

toimitusjohtaja Matti Rihko, p. 0400 830 727
talousjohtaja Antti Elevuori, p. 040 560 4148
viestintä- ja IR-päällikkö Heidi Hirvonen, p. 050 567 3060

Raision taloudelliset katsaukset vuonna 2016

- Raision verkkovuosikertomus 2015 julkistetaan viikolla 10 osoitteessa www.raisio.com
- Tammi-maaliskuun osavuosikatsaus 10.5.2016
- Tammi-kesäkuun osavuosikatsaus 10.8.2016
- Tammi-syyskuun osavuosikatsaus 9.11.2016

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä Raision ylimmän johdon tiedossa oleviin oletuksiin, suunnitelmiin ja päätöksiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi toteuma voi erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisältyneistä oletuksista ja suunnitelmista johtuen mm. ennakoimattomista muutoksista markkinoilla, kilpailuolosuhteissa, globaalissa taloudessa sekä laeissa ja säädöksissä.

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄ JA LIITETIEDOT
KONSERNIN TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Liikevaihto	122,7	117,8	521,2	493,9
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-100,6	-96,0	-403,2	-407,9
Bruttokate	22,2	21,9	118,0	86,1
Liiketoiminnan tuotot ja -kulut, netto	-16,5	-29,0	-75,6	-79,1
Liiketulos	5,7	-7,2	42,4	6,9
Rahoitustuotot	0,0	-0,1	1,0	0,7
Rahoituskulut	-1,0	-0,9	-3,6	-2,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	4,8	-8,1	39,9	5,4
Tuloverot	2,1	2,6	-4,9	0,2
TILIKAUDEN TULOS	6,8	-5,5	35,0	5,6
Jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	6,8	-5,5	35,0	5,6
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos (€)				
Laimentamaton osakekohtainen tulos	0,04	-0,04	0,22	0,04
Laimennettu osakekohtainen tulos	0,04	-0,04	0,22	0,04

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Tilikauden tulos	6,8	-5,5	35,0	5,6
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	0,0	0,0	0,1	0,1
Rahavirran suojaus	-0,4	1,2	-1,0	2,2
Muuntoerot	1,4	-0,6	11,9	5,6
Tilikauden laaja tulos	7,8	-4,9	45,9	13,4
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyrityksen omistajille	7,8	-4,9	45,9	13,4
Määräysvallattomille omistajille	0,0	0,0	0,0	0,0

KONSERNIN TASE (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineettomat hyödykkeet	74,4	69,7
Liikearvo	178,9	168,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	98,8	109,0
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	0,7	0,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	2,6	2,7
Laskennalliset verosaamiset	5,7	3,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	361,1	354,7
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	64,3	64,2
Myynti- ja muut saamiset	68,4	69,4
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	58,8	30,4
Rahat ja pankkisaamiset	11,0	25,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä	202,5	189,6
Varat	563,6	544,3
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	27,8	27,8
Omat osakkeet	-20,4	-20,4
Muu emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	342,6	318,0
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	350,0	325,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0
Oma pääoma yhteensä	350,0	325,3
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	10,9	10,9
Varaukset	0,1	0,0
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	91,6	94,2
Johdannaissopimukset	0,0	0,4
Muut pitkäaikaiset velat	0,1	0,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	102,6	105,7
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	89,8	77,9
Varaukset	2,1	2,3
Johdannaissopimukset	0,6	1,6
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	18,6	31,5
Lyhytaikaiset velat yhteensä	111,0	113,3
Velat yhteensä	213,5	219,0
Oma pääoma ja velat	563,6	544,3

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (M€)

	Osa- ke- pää- oma	Yli- kurs- si- ra- hasto	Vara- ra- hasto	Sijoi- tetun vapaan oman pää- oman rahasto	Muut ra- has- tot	Omat osak- keet	Muun- to- erot	Kerty- neet voitto- varat	Yht.	Mää- räys- vallatto- mien omis- tajien osuus	Oma pää- oma yht.
Oma pääoma 31.12.2013	27,8	2,9	88,6	0,0	0,7	-20,4	-3,4	234,5	330,6	1,1	331,7
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	5,6	5,6	0,0	5,6
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,1	-	0,1
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	2,2	-	-	-	2,2	-	2,2
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	5,6	-	5,6	-	5,6
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	5,6	5,6	13,4	0,0	13,4
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-20,4	-20,4	-	-20,4
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Määräysvallattomilta omistajilta hankittu osuus	-	-	-	8,0	-	-	-	-6,9	1,1	-1,1	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,5	0,5	-	0,5
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0	-26,8	-18,7	-1,1	-19,8
Oma pääoma 31.12.2014	27,8	2,9	88,6	8,0	2,9	-20,4	2,2	213,3	325,3	0,0	325,3
Tilikauden laaja tulos											
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	35,0	35,0	-	35,0
Muut laajan tuloksen erät (verovaikutuksella oikaistuna)											
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-	0,1	-	-	-	0,1	-	0,1
Rahavirran suojaus	-	-	-	-	-1,0	-	-	-	-1,0	-	-1,0
Muuntoerot	-	-	-	-	-	-	11,9	-	11,9	-	11,9
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,9	0,0	11,9	35,0	45,9	0,0	45,9
Liiketoimet omistajien kanssa											
Osingot	-	-	-	-	-	-	-	-22,0	-22,0	-	-22,0
Nostamattomat osingot	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1
Siirto voittovaroista muihin rahastoihin	-	-	-	0,7	-	-	-	-0,7	0,0	-	0,0
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	0,0	-	0,6	0,6	-	0,6
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	-22,0	-21,3	0,0	-21,3
Oma pääoma 31.12.2015	27,8	2,9	88,6	8,8	2,0	-20,4	14,2	226,2	350,0	0,0	350,0

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA (M€)

	2015	2014
Tulos ennen veroja	39,9	5,4
Oikaisut	20,9	35,9
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	60,8	41,3
Myynti- ja muiden saamisten muutos	3,3	-1,6
Vaihto-omaisuuden muutos	1,2	7,7
Osto- ja muiden velkojen muutos	7,4	-8,7
Käyttöpääoman muutos yhteensä	11,9	-2,6
Rahoituserät ja verot	-7,6	-12,6
Liiketoiminnan rahavirta	65,0	26,2
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-10,9	-106,8
Käyttöomaisuuden myynti	5,8	0,1
Sijoitukset arvopapereihin	0,0	0,0
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	0,1
Investointien rahavirta	-5,1	-106,6
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-14,4	59,5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10,0	9,6
Emoyhtiön omistajille maksetut osingot	-21,9	-20,3
Rahoituksen rahavirta	-46,3	48,7
Rahavarojen muutos	13,7	-31,6
Rahavarat kauden alussa	53,6	83,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,5	1,4
Rahavarojen käyvän arvon muutosten vaikutus	0,2	-0,2
Rahavarat kauden lopussa	67,9	53,6

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 'Osavuositarkastukset' -standardin mukaisesti noudattaen samoja laadintaperiaatteita ja laskentamenetelmiä kuin vuoden 2014 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta 1.1.2015 käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä alla mainittuja uusia ja uudistettuja IFRS-standardeja. Standardimuutoksilla ei ole ollut olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutos IAS 19 Työsuhde-etuudet
IFRS-standardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2010-2012 ja 2011-2013

Tilinpäätöksen laatiminen edellyttää, että johto tekee arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitujen varojen ja velkojen sekä tuottojen ja kulujen määriin. Toteumat saattavat olla erilaisia näihin arvioihin verrattuna.

Tilinpäätöstiedote esitetään miljoonina euroina.

SEGMENTTI-INFORMAATIO

Raportoitavat segmentit ovat Brändit ja Raisioagro. Brändit-segmenttiin kuuluvat Välipalat, Benecol, Benemilk ja Makeiset. Raisioagro-segmenttiin kuuluvat naudan- ja kalanrehut, tuotantopanokset ja -tarvikkeet sekä viljakauppa.

LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Brändit	97,6	84,5	385,1	306,1
Raisioagro	28,3	35,6	145,9	201,6
Muut toiminnot	0,2	0,3	3,4	1,2
Toimialaryhmien välinen myynti	-3,3	-2,5	-13,2	-15,0
Liikevaihto yhteensä	122,7	117,8	521,2	493,9

LIIKETULOS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Brändit	6,9	-3,3	45,4	20,6
Raisioagro	-0,4	-2,4	2,4	-8,9
Muut toiminnot	-0,8	-1,4	-5,3	-4,7
Liiketulos yhteensä	5,7	-7,2	42,4	6,9

NETTOVARALLISUUS SEGMENTEITTÄIN (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Brändit	360,3	359,0
Raisioagro	31,7	33,0
Muut toiminnot ja kohdistamattomat erät	-42,0	-66,7
Nettovarallisuus yhteensä	350,0	325,3

INVESTOINNIT SEGMENTEITTÄIN (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Brändit	2,7	90,2	9,1	103,1
Raisioagro	0,2	0,2	0,7	1,1
Muut toiminnot	0,5	0,3	1,2	0,6
Investoinnit yhteensä	3,3	90,7	11,0	104,9

LIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN (M€)

	10-12/ 2015	10-12/ 2014	2015	2014
Suomi	40,2	43,4	175,5	219,1
Iso-Britannia	50,4	38,1	192,5	130,8
Muu Eurooppa	29,1	32,1	142,4	130,9
Muu maailma	3,0	4,2	10,7	13,2
Yhteensä	122,7	117,8	521,2	493,9

HANKITUT LIKETOIMINNOT

Vuosi 2015

Kaudella 1.1.-31.12.2015 ei ole hankittuja liiketoimintoja.

Vuosi 2014

Benecol-liiketoiminta Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa

Raisio osti 19.11.2014 Cilag GmbH Internationalin Benecol-liiketoiminnan Isossa-Britanniassa, Irlannissa ja Belgiassa sekä muutti sopimusta Benecolin Pohjois-Amerikan markkinoista. Konsernissa liiketoiminnan ostajana oli Isoon-Britanniaan tarkoitusta varten perustettu Benecol Limited, joka on Raisio UK Limitedin tytäryhtiö. Hankitun liiketoiminnan tuotevalikoimaan kuuluvat Benecol-brändillä myytävät margariinit, juomat ja jogurtit.

Benecol Limitedin tulos on raportoitu osana Raision Brändit-segmentin lukuja 19.11.2014 lähtien.

Kauppahinta liiketoiminnasta ja varastosta oli 88,5 miljoonaa euroa ja se suoritettiin kaupan kohteen siirtyessä Raisiolle. Pääosa kauppahinnasta kohdistui aineettomiin oikeuksiin. Kauppaan liittyvien asianajajien, neuvonantajien ja ulkopuolisten arvonmäärittäjien palkkiot olivat yhteensä 1,5 miljoonaa euroa, jotka kirjattiin vuoden 2014 tuloslaskelmaan hallinnon kuluiksi Brändit-segmentille. Kaupan yhteydessä Raisiolle palautuivat Cilagin hallussa olleet oikeudet Benecol-tavaramerkkiin ja kasvistanolieripatentteihin sekä vaihto-omaisuutta. Hankinnan yhteydessä Raisiolle ei siirtynyt velkoja.

Hankinnasta syntyi liikearvoa 52,6 miljoonaa euroa (41,2 miljoonaa punttaa). Liikearvo perustuu mahdollisuuteen kehittää Benecol-liiketoimintaa Raision omista lähtökohdista. Raision strategisena tavoitteena on Benecol-tuotteiden kilpailukyvyyn vahvistaminen nykyisillä markkinoilla, laajentuminen uusille markkinoille sekä uusien Benecol-tuotteiden innovointi. Kirjattu liikearvo on vähennyskelpoinen verotuksessa. Vähennetystä verosta kirjataan laskennallista verovelkaa.

Hankinta-ajankohdan jälkeinen Benecol Limitedin liikevaihto oli 7,3 miljoonaa euroa ja liiketulos ilman kertaeriä 1,5 miljoonaa euroa.

Hankittujen varojen arvot hankintapäivänä olivat seuraavat:

	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot
Tavaramerkit	31,1
Muut aineettomat hyödykkeet	2,7
Vaihto-omaisuus	2,2
Varat yhteensä	36,0
Laskennallinen verovelka	0,2
Nettovarallisuus	35,8
Hankintahinta	88,5
Liikearvo	52,6

Liikearvon muutokset

	2015	2014
Liikearvon kirjanpitoarvo katsauskauden alussa	168,7	108,5
Muuntoerot	10,2	7,5
Liiketoimintojen yhdistäminen		52,6
Liikearvon kirjanpitoarvo katsauskauden lopussa	178,9	168,7

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Hankintameno tilikauden alussa	398,7	386,6
Muuntoerot	5,1	3,0
Lisäykset	8,6	14,4
Vähennykset	-11,9	-5,3
Hankintameno tilikauden lopussa	400,5	398,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden alussa	289,6	272,2
Muuntoerot	2,2	1,0
Vähennykset ja siirrot	-9,7	-5,0
Tilikauden poistot	19,5	21,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset tilikauden lopussa	301,7	289,6
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	98,8	109,0

VARAUKSET (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Tilikauden alussa	2,4	1,4
Varausten lisäykset	0,0	2,1
Käytetyt varaukset	-0,3	-1,2
Tilikauden lopussa	2,1	2,4

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Myynti osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,0	0,1
Myynti johtoon kuuluville avainhenkilöille	0,1	0,3
Ostot johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,3	0,5
Velat osakkuus- ja yhteisyrityksille	0,0	0,0
Saamiset johtoon kuuluvilta avainhenkilöiltä	0,0	0,0

VASTUUSITOUMUKSET (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Taseeseen sisällyttömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-purettavissa olevat muut vuokrasopimukset		
Vähimmäisvuokravastuut	8,3	8,3
Muut vastuut	2,3	3,4
Sitoutuminen investointimaksuihin	1,1	1,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET (M€)

	31.12.2015	31.12.2014
Johdannaissopimusten nimellisarvot		
Valuuttatermiinit	242,5	129,4
Koronvaihtosopimukset	7,7	21,7

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Taulukossa esitetään kunkin erän kirjanpitoarvot ja käyvät arvot. Kirjanpitoarvot vastaavat konsernitaseen arvoja. Alla on esitetty konsernin käyttämät käyvän arvon määrittämisperiaatteet kaikista rahoitus-instrumenteista.

	Kirjanpito- arvo 31.12.2015	Käypä arvo 31.12.2015	Kirjanpito- arvo 31.12.2014	Käypä arvo 31.12.2014
Rahoitusvarat				
Myytavissä olevat rahoitusvarat*)	2,6	2,6	2,7	2,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	61,2	61,2	63,5	63,5
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset*)	56,9	56,9	27,9	27,9
Rahavarat	11,0	11,0	25,6	25,6
Johdannaiset*)	1,9	1,9	2,5	2,5
Rahoitusvelat				
Pankkilainat	110,1	112,6	115,8	119,0
Muut lainat	0,0	0,0	10,0	10,0
Rahoitusleasingvelat	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	52,2	52,2	70,3	70,3
Johdannaiset*)	0,6	0,6	2,0	2,0

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista

Käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja veloista *) kaikki muut kuuluvat tasolle 2 paitsi myytävissä olevat rahoitusvarat. Tasolle 2 kuuluvien erien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla käyttäen markkinahinnoittelun palveluntuottajan antamia arvostuksia. Myytävissä olevat rahoitusvarat kuuluvat tasolle 3, koska niiden käypä arvo ei perustu todettavissa olevaan markkinatietoon.

TULOS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN (M€)

	10-12/ 2015	7-9/ 2015	4-6/ 2015	1-3/ 2015	10-12/ 2014	7-9/ 2014	4-6/ 2014	1-3/ 2014
Liikevaihto segmenteittäin								
Brändit	97,6	95,9	97,8	93,7	84,5	75,5	73,7	72,3
Raisioagro	28,3	40,3	44,7	32,6	35,6	54,4	62,6	49,1
Muut toiminnot	0,2	0,3	2,6	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Toimialaryhmien väliset	-3,3	-2,1	-3,7	-4,1	-2,5	-3,3	-4,2	-5,0
Liikevaihto yhteensä	122,7	134,5	141,5	122,5	117,8	126,9	132,5	116,7
Liiketulos segmenteittäin								
Brändit	6,9	15,8	11,3	11,3	-3,3	10,8	8,2	4,9
Raisioagro	-0,4	1,3	1,4	0,1	-2,4	-0,3	-6,1	0,0
Muut toiminnot	-0,8	-1,2	-1,6	-1,8	-1,4	-1,0	-1,2	-1,1
Liiketulos yhteensä	5,7	16,0	11,1	9,6	-7,2	9,4	0,8	3,9
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-1,0	-0,7	-0,4	-0,5	-1,0	-0,3	0,0	-0,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulos ennen veroja	4,8	15,2	10,7	9,2	-8,1	9,1	0,8	3,6
Tuloverot	2,1	-2,9	-2,3	-1,7	2,6	-1,4	-0,1	-0,9
Konsernin tulos	6,8	12,3	8,4	7,5	-5,5	7,8	0,7	2,7

TUNNUSLUKUJA

	31.12.2015	31.12.2014
Liikevaihto, M€	521,2	493,9
Liikevaihdon muutos, %	5,5	-11,4
Käyttökate, M€	63,6	39,8
Poistot ja arvonalennukset, M€	21,1	32,9
Liiketulos, M€	42,4	6,9
% liikevaihdosta	8,1	1,4
Tulos ennen veroja, M€	39,9	5,4
% liikevaihdosta	7,6	1,1
Oman pääoman tuotto, %	10,4	1,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,2	1,7
Korolliset rahoitusvelat kauden lopussa, M€	110,1	125,7
Korollinen nettorahoitusvelka kauden lopussa, M€	42,2	72,2
Omavaraisuusaste, %	62,3	60,2
Nettovelkaantumisaste, %	12,1	22,2
Bruttoinvestoinnit, M€	11,0	104,9
% liikevaihdosta	2,1	21,2
Tutkimus- ja tuotekehityskulut, M€	5,5	6,6
% liikevaihdosta	1,1	1,3
Henkilöstö keskimäärin	1 798	1 915
Tulos per osake, €	0,22	0,04
Liiketoiminnan rahavirta per osake, €	0,41	0,17
Oma pääoma per osake, €	2,23	2,07
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä kauden aikana, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	124 428	123 524
Kantaosakkeet	32 735	33 365
Yhteensä	157 163	156 888
Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa, 1 000 kpl		
Vaihto-osakkeet	124 641	124 002
Kantaosakkeet	32 528	33 159
Yhteensä	157 169	157 160
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, M€		
Vaihto-osakkeet	528,5	520,8
Kantaosakkeet	137,9	136,0
Yhteensä	666,4	656,8
Osakkeen kurssi kauden lopussa		
Vaihto-osakkeet	4,24	4,20
Kantaosakkeet	4,24	4,10

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto, % (ROE)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste, %	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$
Korolliset nettorahoitusvelat	Korolliset rahoitusvelat – rahavarat ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat likvidit rahoitusvarat
Nettovelkaantumisaste, %	$\frac{\text{Korolliset nettorahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma}} \times 100$
Tulos per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Liiketoiminnan rahavirta per osake	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma per osake	$\frac{\text{Emoyrityksen osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa}}$
Osakekannan markkina-arvo	Osakeantioikaistu, tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x osakkeiden lukumäärä kauden lopussa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita